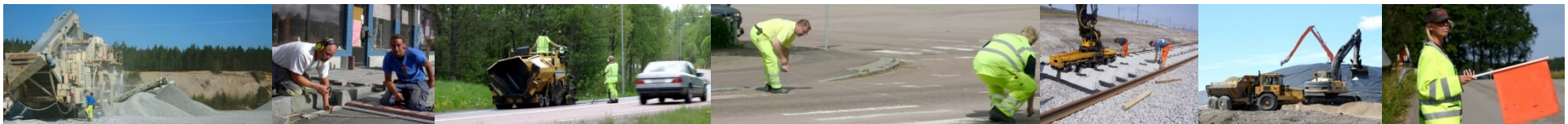

Buller

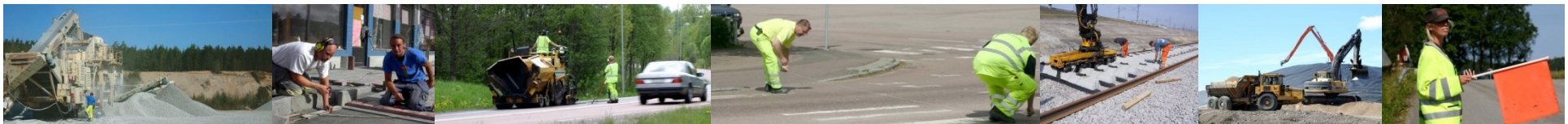
20 % av de anmälda arbetssjukdomarna inom byggindustrin är orsakat av buller. Antalet har gått ned något sedan föregående år men ”fördelningsprocenten” har ökat.

Buller

Allt oönskat ljud kallas för buller. Det kan vara ljud som ”bara” är störande eller ljud som är skadligt för hörseln.

Den skadliga bullernivån kan vara kontant (maskiner, trafik m m) eller så kallat impulsljud. Ett plötsligt buller man kanske inte är förberedd på.

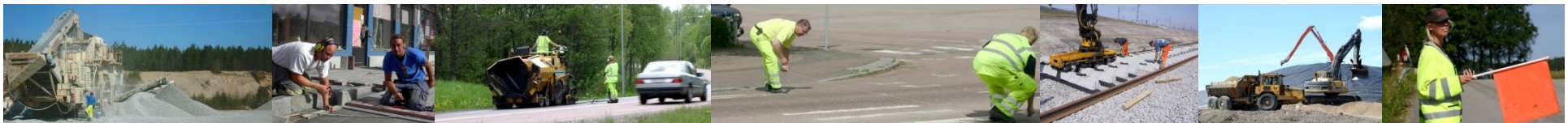
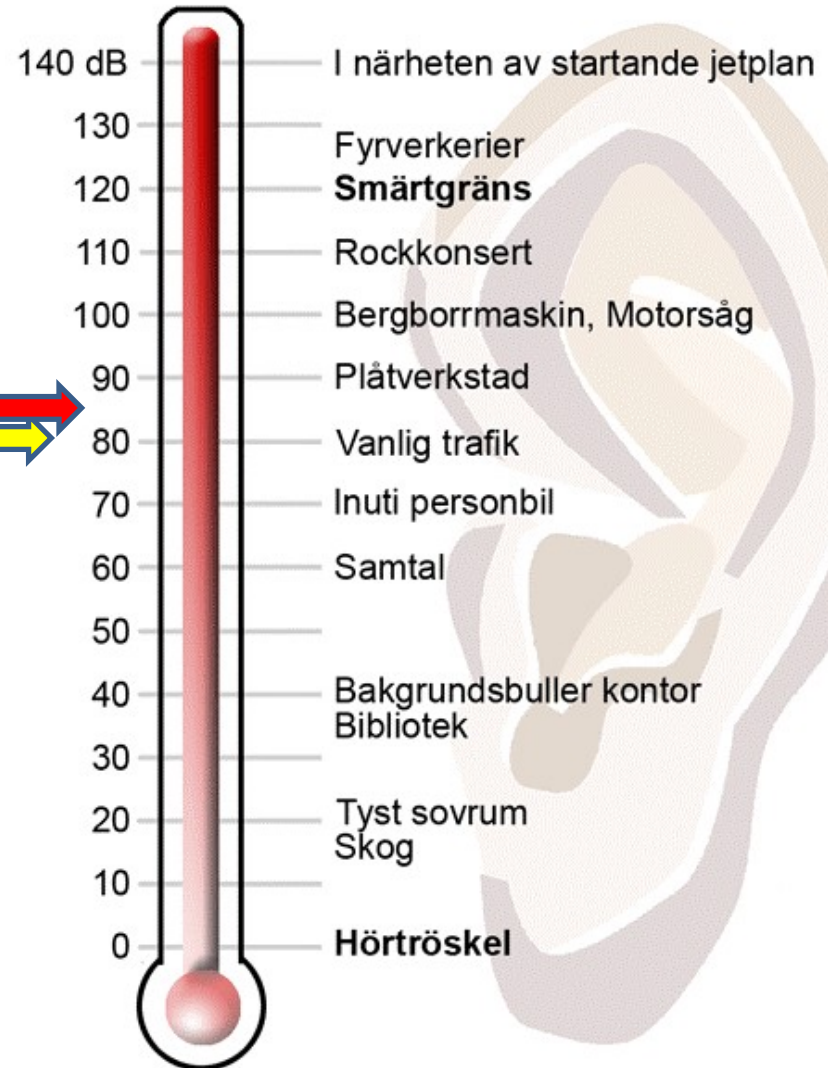
Buller

Övre gränsvärde för "dagligt buller"

Undre gränsvärde för "dagligt buller"

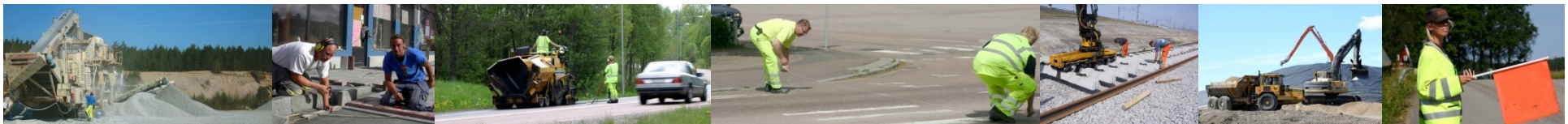
A-vägd ljudtrycksnivå L_{pA} [dB]

Gränsvärdena för buller är beräknade på olika sätt. Örat anses tåla en viss "daglig dos" av buller". Det motsvarar ett gränsvärde för genomsnittligt buller under en åtta timmars arbetsdag. Men det finns också gränsvärden för hur högt buller får vara under ett visst arbetsmoment och för hur starka ljudtoppar som accepteras. Dessa finns i Arbetsmiljöverkets föreskrift om buller, AFS 2005:16.

De så kallade övre insatsvärdena (gränsvärdena) är:

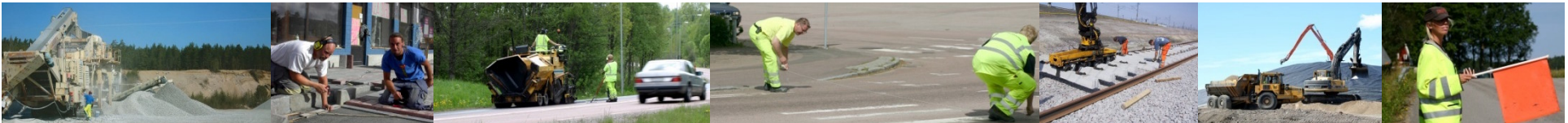
- en daglig genomsnittlig bullerexponering på 85 dB(A),
- 115 dB för de mest bullriga arbetsmomenten,
- 135 dB för så kallade impulstoppar (när det t ex smäller eller skramlar till).

Om bullret är för starkt ska arbetsgivaren:

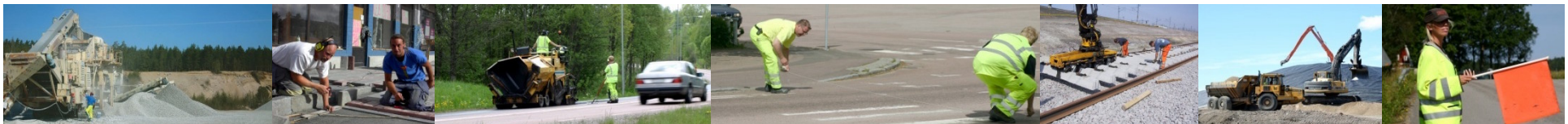
- genast vidta åtgärder för att minska bullret,
- om det inte går ska hörselskydd användas och de anställda erbjudas hörselundersökning,
- de anställda ska informeras och utbildas om riskerna och om vikten av att använda hörselskydd.

I Arbetsmiljöverkets nya föreskrift anges också ett så kallat undre insatsvärde på 80 dB. Vid buller på de nivåerna ska de anställda erbjudas hörselskydd och informeras/utbildas om riskerna.

Använd hörselskydden hela tiden

Tar man bort hörselskyddet en kort tid minskar skyddseffekten drastiskt. Exempelvis minskar ett skydd med 30 db dämpning till 15 db om man tar bort det en kvart om dagen...

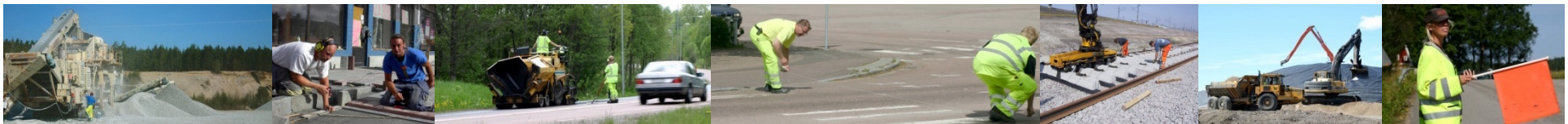

Skador på grund av buller

Direkt efter att man utsatts för kraftigt ljud kan man uppleva en lockkänsla, nedsatt hörsel och susningar eller ringningar i öronen. Hörseln återhämtar sig oftast efter en tid – skadan var bara tillfällig men visar att örat utsatts för mer ljud än det mår bra av och ska tolkas som en varningssignal.

Om man ofta utsätts för kraftigt buller kan det innebära att örat så småningom inte förmår återhämta sig utan hörselnedsättningen blir bestående och kan inte heller botas. Risken är också stor att susningarna eller ringningarna i öronen blir permanenta. Hörselnedsättning orsakad av att man utsatts för alltför starka ljud drabbar framför allt örats högre frekvenser dvs. diskantljuden.

Även en relativt måttlig hörselnedsättning kan vara besvärande eftersom den ofta medför svårigheter att uppfatta samtal. Detta märks särskilt i sällskap då man störs av att flera talar samtidigt eller när annat bakgrundsbuller förekommer. Den hörselskadade upptäcker själv ofta skadan i sent stadium, eftersom man gradvis vänjer sig vid försämringen. En hörselskada kan bara bristfälligt kompenseras med tekniska hjälpmedel som hörapparat.

Skador på grund av buller

Tinnitus

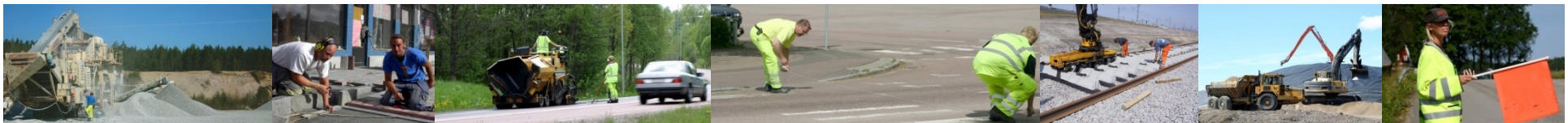
Tinnitus innebär att man upplever ljud utan att det finns något verkligt ljud. Det kan till exempel vara susningar, ringningar och toner. Tinnitus förekommer ofta som ett inslag i en bullerskada men uppträder också i samband med hörselskador som har annan orsak. Tinnitus kan också förekomma utan att man kan visa någon mätbar hörselnedsättning.

Ljudöverkänslighet

Ytterligare en form av skada som kan uppstå är överkänslighet för ljud som innebär att ljud av ganska måttlig styrka upplevs som obehagligt starka. Ofta men inte alltid förekommer det tillsammans med tinnitus.

Ljudförvrängning

En annan typ av skada är att ljuden förvrängs. Även när ljuden är tydligt hörbara hörs de med sämre kvalitet på grund av skadan i örat. En form av förvrängd hörselupplevelse är dubbelhörande. Den kan yttra sig som att en ren ton uppfattas som två toner i kombinationer som kan vara mycket disharmoniska eller att en och samma ton upplevs ha olika tonhöjd i vänster respektive höger öra. Det kan vara mycket besvärande till exempel när man lyssnar på musik.

Anmäl och utred bullerskador

Anmäls som arbetsskada till Försäkringskassan och AFA. Särskilda regler gäller att skadan inte behöver vara godkänd av Försäkringskassan. Den skadliga inverkan ska vara efter den 31 januari 1974 och visa sig innan 65 års ålder.

(ILO-förteckningen)

Gör en detaljerad beskrivning över exponeringen av buller. Den skadade ska kunna visa ett audiogram som visar hörselnedsättning och eller/läkarintyg på andra hörselskador. (Finns oftast på företagshälsovården).

